

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту наказу Міністра «Про затвердження нової редакції Методичних рекомендацій з розроблення енерго- та екологоефективних схем теплопостачання населених пунктів України»

1. Обґрунтування необхідності наказу

З 2006 року розроблення схем теплопостачання міст України виконувалось на підставі наказу Мінбуду України № 147 від 26 квітня 2006 року, який затвердив методичні рекомендації з розроблення енерго- та екологоефективних схем теплопостачання населених пунктів України.

Довгострокове подорожання природного газу у 2009 – 2020 рр. потребує значної модернізації систем теплозабезпечення населених пунктів України з заміщенням природного газу місцевим паливом та енергією не менш, ніж на 50—60 відсотків, що суттєво змінює головну мету розроблення схем теплопостачання міст України.

На підставі постанови Кабінету Міністрів України № 401 від 2 квітня 2009 року «Про затвердження Порядку розроблення регіональних програм модернізації систем теплопостачання» та відповідно до пункту 12 протоколу наради з питань розрахунків за використаний природний газ підприємств комунальної теплоенергетики, ТЕС, ТЕЦ та котельень суб'єктів господарювання у 2009 році і виконання вимог постанови кабінету Міністрів від 03.12.08 № 1082 під головуванням Прем'єр – міністра Ю.Тимошенко від 03.03.09 р., пунктів 3 і 5 розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.02.09 № 256-р «Про першочергові заходи щодо скорочення обсягів споживання природного газу у період до 2010 року», пункту 10 розпорядження Кабінету Міністрів України від 04.02.09 № 102-р «Про заходи з використання альтернативних джерел енергії» необхідно затвердити нову редакцію **“Методичних рекомендацій з розроблення енерго- та екологоефективних схем теплопостачання населених пунктів України”**.

2. Мета і шляхи її досягнення

Основним завданням для розробки нових схем теплопостачання міст та населених пунктів України стає глибока модернізація систем теплозабезпечення з заміщенням природного газу місцевим паливом та енергією, впровадження новітніх технологій (когенераційних установок, теплових насосів, індивідуальних теплових пунктів), введення в енергобаланс місцевих та альтернативних видів палива, напрацювання нових технологічних схем і технічних рішень.

За рахунок використання приведених вище заходів необхідно забезпечити економію та заміщення природного газу до 2012 року не менше 30% відносно базової витрати в 2007 році, в тому числі 15 % за рахунок альтернативних видів палива. Рішення цього завдання повинно привести до зниження собівартості теплової енергії і до підвищення рентабельності котельних та підприємств теплових мереж. За рахунок подальшої модернізації необхідно до 2020 року забезпечити економію та заміщення природного газу не менше 80% відносно базової витрати в 2007 році, в тому числі 45 % за рахунок альтернативних видів палива та енергії.

3. Правові аспекти

На момент підготовки наказу стан нормативно-правової бази у даній сфері регулювання не дозволяє вирішити вказаних завдань та цілей, розробка схем теплопостачання міст та населених пунктів здійснюється без координації з боку Міністерства та погодження стратегій модернізації і перспективних паливно-енергетичних балансів на наступні десятиріччя. Місцеві органи виконавчої влади дезорієнтовані застарілими Методичними рекомендаціями і марно витрачають кошти на короткочасні заходи з використанням природного газу та незначною економією витрат коштів бюджету та природного газу.

Згідно із статтею 10 Закону України «Про теплопостачання» до повноважень Кабінету Міністрів України у сфері теплопостачання належить координація діяльності міністерств, інших центральних органів виконавчої влади у сфері розробки державних (міждержавних, регіональних) цільових програм розвитку систем теплопостачання, довгострокового прогнозування споживання теплової енергії, а також методичне забезпечення розроблення схем теплопостачання населених пунктів України, теплових та паливно-енергетичних балансів міст та регіонів.

Проектом наказу Міністра пропонується визначити нову редакцію “**Методичних рекомендацій з розроблення енерго- та екологоефективних схем теплопостачання населених пунктів України**”, що встановлює єдину двустадійну організацію розробки енерго- та екологоефективних схем теплопостачання населених пунктів України:

- З погодженням на першій стадії (предпроектне дослідження та створення стратегії модернізації системи теплопостачання на період до 2025 року) паливно-енергетичного балансу міста та спрощеної схеми теплопостачання з центральною експертною групою Міністерства з питань житлово-комунального господарства України.
- З погодженням на другій стадії (проектна розробка повної схеми теплопостачання) з органами місцевого самоврядування, яка становить комплекс проектних рішень по напрямкам затверджених інвестиційних проектів, що мають реальне фінансування, або інвестора. **Комплекс проектних рішень другої стадії не потребує додаткових методичних матеріалів та ґрунтується на підставі діючої нормативної бази.**

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація цього наказу не передбачає залучення державних коштів та не тягне за собою внесення змін до Державного бюджету України.

5. Прогноз результатів

Прийняття цього наказу буде сприяти до швидкої розробки спрощених схем теплопостачання та місцевих стратегій модернізації систем теплопостачання міст України на уніфікованій основі, що дозволить Міністерству координувати та розповсюджувати передовий досвід модернізації існуючого теплогенеруючого обладнання, залучення в енергообіг вторинних та поновлюваних джерел палива та енергії, впровадження сучасних енергоефективних технологій і устаткування на заса-

дах сталого розвитку, зниження шкідливих викидів і емісії парникових газів в атмосферу.

Разом з тим, проектна розробка повних схем тепlopостачання міст України буде здійснюватися місцевими проектними організаціями на довгострокових засадах без значних помилок з урахуванням досвіду та типових схем заміщення природного газу місцевим паливом та енергією на уніфікованій основі, що дозволить значно зменшити капітальні втрати, час та інші ресурси органів місцевого самоврядування.

Прийняття цього наказу також буде стимулювати міста до переходу на довгострокове енергетичне планування та методи проектного фінансування глибокої модернізації систем тепlopостачання на системних засадах.